

۱ ۳ ۳. ۱ ۶

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف اربیب

207-28 sub

بومباردمانی انساننده فرط غیرت و حمیتی سبقت ایدن بر یرلی عسکره کندی دولتی نامه انکلیر قونسلوسی بر کوموش توتون طبقه سنی کندی الیه اهدا ایتشدر .

§

بیردت احوال } بیروت شهری هر شیدن اول پک تمیز ، براق بر بلدی و صمیمی } صویه ، الکتریقی تراموایه ، هوا غازی و صو شرکتلرینه مالیکیتله اهلینک اسباب استراحتلری تأمین ایدلمشدر . قصبه اورته سنده و حکومت قوناغلیک قارشیسنده کنیشجه جک بر میدانده بر بلدی باغچه سی وارد . باغچه نک ایچنده بریمک لوقطه سیله بر قاقچ قهوه خانه وارد .

بیروت هتللری ده کوزل و تمیزدر . یالکیز سوقاقلرک قسم اعظمی هنوز طار و طاش و چنتو ایله تفریش ایدلماش بر حاله در .

بویوزدن توز ، طوبراق هیچ اکسیک دکلدرد . بیروت بلدی به سنک وارداتی قرق بیگ لیرا قدردر . فقط بلدی وارداتی علم و فن دائره سنده صرف ایدلمدیکی جهته مملکت نافع خدمت لایفاسنه موفقت الیر مامشدر . مثلاً بیروت حکومت قوناغلیک جوارنده اقامت ایدن فاحشه لرک چوغی الیوم امراض خبیثه ساریه ایله معلول بولونملری یوزندن مملکت داخلنده فرنکی خسته لغی کوندن کونه توسیع دائره سرایت ایتشدر . بشریتک بویوزقاره لری هر زرده بولنورلرسه مطلق مملکتی تلویث ایدرلر .

بدایت امرده پک آرمصرفله اوکی آنیرکن ، اهل الجلیق سایه سنده اک صکره اولاد وطنی بوکی مدھش ، اولدیریجی علتلرد قورتارمق ایچون برفرنکی خسته خانه سی - قسطنطنیه اولدینی کی - انشا و تأسیسه مجبوری حاصل اوله جقدر !

بواشده الکیزاده وظیفه سنی ایفا ایدن صحیه مفتشیه صحیه قومیسینی اولدینی حاله مع التأسف مقرراتلرینک چوغی اجرا ایدلمدیکی جهته اعضالرک بر قاقچی قومیسونه کلکدن امتاع ایلشدر .

هله قولرلرک ، حلبدن شامه سرائی و شامک ده بیروته یقین بولنوب کونده بردفیه شامدن بیروته ترمنک کیدوب کله سی نظر دقت و اعتباره آنیرسه جداً حکومتک پک زیاده یورولسی لازمکلیر . حالبوکه بیروت ایچنده یوزلرجه آخورلرک حفظ صحتیه پک مخالف بر صورتده بولمنسی و دائماً رواج کریمه نک انتشاریه قولر ایمیروبلرینک بسلمسنه خدمت ایتدیکی فنا ثابت ایکن بونک رفعه بر چاره قطعیه دوشونیه مامشدر .

صحیه مفتشینک فعالیتی بوراده منتشر فرانسیزجه (لوروی) غزیه سی بر باش مقاله ایله ثنا ایتسنه باقیلیرسه اهلک بشقه مأمورلرده اولدینی اکلاشیلیور . خلاصه حکومت محلیه طرفندن مملکت ایچنده یاییلمسی ایجاب ایدن شیلرده قصور و اهل کوسترلمکده در . بوبابده کی

قصورک کیمده اولدینی بن بردرلو اکلایه مدیتم کی ، مأمورلری مدح و ذم ایلکده وظیفه خارچنده در .

§

مسین المصرینک بوهفته ظرفنده اوچ کیشی اولدیرن حسین المصرینک اعدامی اعدامی حقنده صادر اولان اراده سنیه نک ولایته تبلیغی اوزرینه مقتولک ورنه لری قانلک اعدامی شدتله طلب ایلدکلرندن صباحلین (۱۸ تموز) ایرکندن قاتل حبس خانه دن قوه ضابطه ایله اتحاد میدانه کتیریلدرک ، کندیسنه اراده نک تبلیغندن صوکره اعدام ایدلمشدر . سائرینه عبرت اولق اوزره اولوسی بر ساعت قدر اصیلی بولندقدن صکره دفنه مساعدده اولمشدر .

مخابر مخصوص صکر

بیروت

س . م . ت

بلغارستانه مخابر مخصوص صکره :

—۳—

(صوفیه)

کچن مکتوبنده بلغارستان معلمین اسلامیه سندن ، بوسنه کی قونفره سندن ، بلغار معلمین قونفره سنه صورت اشتراکندن ، بوندن حاصل اوله جق فوائد عظیمه دن بحث ایتشدم .

بالاخره یکرمنچی عصر مدنیتک یکانه سلاحی اولان معارف مسئله مهمی حقنده ده زیاده معلومات آلق ، بوجهته بلغارستان مکتبلرینه دائر « سبیل الرشاد » قاره لرینه اساسی بر معلومات ویرمکی دوشوندم .

بونک ایچون بعض برلره مراجعت ایتش ایتسه مدد حقیقی بر معلوماته دسترس ایلدیمدن مرحله صوفیه کیتمکلم لازمکلی . ایشک اک زیاده فنا اولان جهتی شوک : بزحدوددن کچلی اون کون اولدینی حاله حالا پساپورطی ویرمیلردی . حدوددن کچرکن پساپورطی هب آلدیلر ، فقط فلبیه کلزدن مقدم دیکر لرک کنی ویردیلر ، بزم پساپورطه کلنجه کیسی فلبیه ایستاسیوننده ویریله جکمی کیی ده . قونسلسخانه دن آله جفی سوبلدیلر . ایتسه فلبیه کللی بوقدر کون اولیور ، حالا بزم پساپورط یوق . بودفیه صوفیه کیده جکم تحقیق ایدنجه آرتق نه چارنیکه (قائم مقام) مراجعت ایدرک ده زیاده فلبیه اقامت ایدمه جکمی آکلندم . بزم قارشی - ایضا ایتیه جکی - بروعدده بولدی : بوکون مکتوب یازه جفی ، فقط بزم پساپورط سزده کیده بیله جکمی سوبلدی ، و « شاید سؤال ایدرلرسه بورایه حواله ایدرسک » جمله سنی ده علاوه ایلدی . بنده بونک اوزرینه نه اولورسه اولسون ، « توکات علی الله » دیوب الافراغه ساعت بشده فایطونه راکبا صوفیه ترهنه یتشدم .

ساعت بشده ترن حرکت ایدیوردی . فقط نه غریب حال ! انسان ایچون دردینی ، حانی اکلایه جق کیمسلر ایچنده بولنقدن ده ها کوچ برشی یوقش ، بلغارلر بکا سوبلرلر ، بنده اولرله جواب ویرمیلورم ، اما بیلسه کز ، نه سؤال ! نه جواب !

مرافعه الله ایکی کیشی کوندردی ، بولر کوزل تورکجه بیلیرلردی . باشلادیلر اوردن بوردن سوز آچیه ، نهایت سوز عثمانی قایینه سنه کلدی . حقیقه بلغارلر حقمنده پک بدیندرلر .

برقاج استاسیون کچدکدن صکره بلغارسانک کبریت فابریقه سنه کلکد بوفابریقه کی کورنجه برکندیغری ، برده بلغارستانی دوشوندم وهان بلا اختیار برکره آه ! چکدم .

اورادنی ده کچرک ساعت اون راده لرنده صوفیه ایستاسیوننه مواصلت اولندی . بورایه مواصلتمز بالطبع کیجه ایدیسده الکتریکلرک ضیاسیله اورتلوق کوندوزدن دها پارلاق ایدی .

ایستاسیونده پک چوق ارایه کوردیم ؛ فقط بزده کی کورولتوس انسانک یئنی پاتلائیور ، هپی لاستیکلی اولدینی جهته سس چیقارمیورلر . تراموایلرده دکمیل الکتریکله ایشلیورلر . هرزه به کیدرسه کیکرمی پاره به ، بزده بالطبع برتراموای ایله طوغریجه متره پول هوتنه کلدک .

اوکیجه اوراده استراحت ایدوب فردای کون یانه ایکی رفیق بولارق لازمکلان تبعانده بولندیم .

صوفیه ده بش آلتی کشیدن بشقه اسلام یوق دیمکدر . بوراده درت کون قدر قالدیم باش مقبیلکده بولنان ایکنجی کاتب حسن فوآد پک بزده چوق دلانده بولوندی .

بوراده آثار اسلامی دن هیچ برشی یوقدر . مسوعانه نظراً وقتیه قرق بش جامعشریف ایله بلمکه یوقدرده مسجد وار ایش : بالاخره بلغارستان طرفندن بولرک هپی هدم ایدیلرک یالکز جامعشریفک برایی اسکی حانده قالمش دیگر بریسیده اولجه کایسا ایدی دیهرک « کل شی رجع الی اصله » قاعده سننه توفیقاً اصلنه تحویل اولتمش ، بنده بانه کیدرک قبه نلک اوزرنده کی صلیبه نظر ایده برقهوه ایچدم . دها طوغروسى برفنجان زهر ایچدم اوخ ! نه آجی شی !! اسکی مشهور جامه لردن بریسیده موزه خانه اولمدر .

§

کتبخانه رفیقینی بر } اوکونی رفیقلم یی بلغار کتبخانه سنه کتوردیلر ، بلغارلرک غایت دهشتلی بر کتبخانه سی واردور . قصصی انبیا } بوکتبخانه فوقانی ، تحتانی اولوق اوزره ایکی قاتدر ، قارشیدن کورنجه بزم نافه نظارته برآزبکزر ؛ کتبخانه یی دها کوررکن استانبولده بویه مهم برکتبخانه من اولدیفنه قدر تأسف ایشدم . بورانک اصل مأموری غایت نازک ، محویتی ، تورکجه ، عربجه کوزل بیلیر برکنجدر . کتدیگمز وقت کندیسنی تجوید قرآنه متعلق یازمه برعربجه کتابک مطالعه سیله مشغول بولدی .

بوکتبخانه ده ۳۵۰۰ قدر آثار اسلامی واردور . بولرک ایچنده الک زیاده نظر دقتی جلب ایدن شی طقوز یوز سکسان اوچ تاریخنده فارسی لسانی اوزره تألیف اولتمش برقصص انبیا . کتاب تعلیق یازیله یازلمش وایچنده پک چوق انبیا عظامک رسملری ده کوسترلمشدر .

حتی نوح علیه السلامک سفینه سی ، صالح علیه السلامک معجزه سنک نه صورته اولدینی ؛ انبیا کرامه اطاعت ایمانلرک صورت هلاکوی بیله طابولر ایله کوسترلمشدر . کتابک قابی ده آثار عتیقه دندر . بوکتب ، دیگر کتابلرک بولدینی برده اولیوب بیوک بردمیر صندیق دروننده کلیدی بولنیور . مأموره نیچون بوراده محفوظ اولدینی سؤال ایشدم . جواباً دیدی که : « کتبخانه مزده الک قیمتی کتابن اولدینی ایچون ضیاعندن قورقورزده آنک ایچون بویوک دیرصندنده محافظ ایتیه مجبور قالیوروز . » فاعتبروا یا اولی الابصار ! ۱۱۲۸ تاریخنده ویدین محافظی حافظ علی پاشا مرحوم طرفندن وقف ایدلمشدر .

تحقیقاته کوره بوذات ملک احمد پاشا مرحومک دیوان اندیسی اولوب صوفیه ده وفات ایتشن بوکتابی ده بتلیس خانی ایله اولان برعربیه ده بتلیس خانک کتبخانه سندن آلمش ایش .

§

یکی بلغار کلیسای بلغارلرک } اوکون یه شهرک ایچنده شایان اهمیت اولان واقعی طولاشرکن برمیدانلقده اسلامیه قارشى مسیانی } بوکسک بربرده آن اوزرنده بیوک بر هیکل و بولنک اطرافنده یه آن اوزرنده برچوق جنرالر ، اوک طرفنده علامت مظفریت اولوق اوزره برده قادین رسمی بولنیوردی . بولنک ایکنجی علیکساندر اولوب

بلغار ملتته یاپیلان اییلکه مقابل برخاطره اولوب نامنک ایدیا اونوتوله مسی ایچون یاپیلدیغنی سویلدیلر . ایشته ملتتی ، ملتتی سوه نلر بیوکارینه بویه حرمت ایدرلر ، دیدیلر ، بولنک برعینی ده یه بلغار موزه خانه سنده کوریلور ، بلغارلر شمدی به قدر قاچ نوع البسه کیمشلر وکیورلر سه هیپی موزه خانه ده واردور . کویلرک الک عادى البسه سندن الک یوکسک بکلرک کنه وارنجه به قدر مووددر . ظن ایدرسیم ملتته محبتی اولانلره لایق برعمل اولسه کرکدر . بومیانده یه الک زیاده نظر دقتی جلب ایدن شی یکی یاپیلان بلغار کلیسای اولمدر . کلیسایا یلوب ختامه ایرمک اوزره در ، قبه لری آلتون بالدیزایله بالدیزلانش ، باریل باریل پارلایور . (۴,۰۰۰,۰۰۰) درت ملیون فرانق صرف اولدیفنی سویلدیلر . بولنک قارشیسندن دهشتلی برنا دها وجوده کتیرایش که اوده بیوک پاپاسلره مخصوص بربردر . بوکلیسادن بشقه دها برچوق جسم کلیسایلرده واردور .

بیلیم که برطرفدن یکرمنجی عصر مدیتنه دینک ذره قدر اهمیتی حائر اولدینی اوکه سوریلرک ، بواوزون اوزون مناره لرک ، جامه لرک حالا کوز اوکنده طور دیفنه تعجب ایدیلرکن دیگر طرفنده - قراله مخصوص حالا برسرای یوق ایکن - فصل اولورده ملیونلر صرف ایدیلرک کلیسایلر ، روحانیلره مخصوص عالی بنالر ، نظارتلر وجوده کتیرلکه چالیشیلور ؟ !

دیمک اولیورکه « دین » ک بیوک فائده سی وار ایش که اهمیت ویریلیور . بویه ملیونلر صرف ایدرک کلیسایلر وجوده کتیرمکده کی مقصد هیچ شبهه یوقدرکه بلغار ملتتک استقبالی ایچون دوشونیلش سیاسی برمشله در . شوخالده برملتک استقبالی تأمین ایتک خصوصنده « دین » ک پک بیوک بردخلی واردور . بوکلیسایلرک بلغارستانک استقلالنی وجوده کتیرمش ودها تحیل ایلرکلی پک چوق شیلری کتیره جک اعتقادنده بولنیور .

آنک ایچون بودفه بلغار اکسارخانه سی ایله منیسترلر اده سندنه کی اختلافده هپی بردن آیاغه قالدیلر ، اکسارخانه ایله کلیسای آیرمه چالیشانلری تلغین ایدیلر . [بومشله یه دائر بالاخره آیرمه برمقاله یازم جنم] بلغارلرده اسلاملره قارشى عجیب حسیات وار : براسلام کوردیلری هیپی بردن قادین ارکک تکمیل اوکا باقارلر ، بعضا تحقیرده اکسک دکل ، برکون قرالک سرانی یاننده کی مشهور بلدی به باغچه سندنه طهره دن کلش بر مسافر ایله برابر اوتوررکن کورمک دیمه به جک قدر بزده کوردک فقط بن بلغارجه بیلیمدیکم ایچون سویلدکلرینی ایشتمیورمده ائی کلپور . اگر کزن آدمک باشنده برده صاریق اولورسه صوفیه نلک قرنجه لری بیله اوکا باقارلر .

شوراسنی ده سویلک مجبوریتندیم که هرايشده مسلمانلره قارشى مطافمشکلات کرستریورلر . ۱۹۰۹ سنه سندنه کی پروتوقول احکامنه رعایت ایدلیور . بونی بالاخره یازم جنم مشله لر ایضاح ایدم جکی کبی باصومشله سندنه بکا قارشى یاپدقلى معامله ده اثبات ایدلیور .

بازار کونلری ، یورطو کونلری - خرستیانلر کبی - مسلمانلرده دکانلرینی قیاقغه مجبوردر . بوده مساوات ، عدالت صایله جقمی بیلیم .

صوفیه ده بولندیفمک ایکنجی کونی غزته غبرلرینه مخصوص اولان اصولدن مستفید اولوق ایچون بر باصو آلمق مقصدیه نظارته مراجعت ایدرک کندی بیلدیردم . نه مقصدله کزه جکی سوردیله ، بنده جواباً : هیچ بر مقصدیم یوقدر ، یالکز بلغارستانک کرک معارف و کرک خصوصیات سائرده کوسترمش اولدینی ترقیات سریعه و بولنک اسبابی منسوب اولدیم جریده یه یازارق کندی ملتتمزک نظر انتباهنه عرض ایدم جکم دیدم بولنک اوزرینه بر عرضحال یازمق لازمکلدیکنی ، بو عرضحالده نه صورته ونردن چیقوب نره به کیده جکمی ده صیره سیله ذکر ایتیه مکرراً تنبیه ایلدی که تماماً قید آلتنه آلیوردی . بزده سویلدیکی کبی بر عرضحال یازدق ، عرضحالی بشقه بربره حواله ایتدیلر . بوکرده اورایه کتدم ، اوراده سبیل الرشاددن برایکی نسخه ایستدیلر ، ویردک ، بودفه ده مجلسه قویه جفز یارین کل جوابی آلدیم . یارین ، اولدی کیتدم ، ناظر اولدینی جهته برقاچ ساعت صوکره کله می

سائر غزته‌لره کوندرلدیکی کبی - برا لام غزته‌سی اولوق مناسبتله - « سبیل الرشاد » جریده اسلامیه سنه ده کوندرک، و بومناسبتله بلغارستان مسلمانلرینک حال اسف اشمالندن بتون مسلمانلری خبردار ایتک ایچون بو مطالبی تصویر ایدن لوحه‌نک برعینی ده بالواسطه بنده کزه کوندرلش اولغله وقعه‌بی بروجه آتی انظار قارئنه عرض ایدیورم :

« صوک کونلرده بعض وطنداشلرمنک اسلاملره قارشى ایتدکلى تجاوزات حقیقتاً فنا برنک آلهه باشلادی . تجاوز اودرجه‌یه کلدی که انسان زواللی معصوم اسلاملره ایدیلن بو ادیسزلکلى کوردکجه آغلامقدن کندینی آلاماز . انسان نصل آغلاماسین ، نصل فریاد ایتسون که کوزمنک اوکنده مخدرات اسلامیه‌نک ده عرضه نهجاوز ایدسکه باشلادی . حتی بو ادیسزلکله آسایش وانضاطک تأمینه مأمور اولان بعض پویسلرکده اشتراکی انسانی آجی آجی دوشوندریور . ایشه بروجه زیر بروقه یازه جفم که هر برحمتکار قبلرده برحس الیم تأثیر اوپاندیرمچقدر .

پراوادی قضاسته تابع پوطره‌شان قریه‌سنده مانیفاطوره‌جیلک ایدن دیمتریک دکاندن بردکری چنبر غائب اولور . دکانچی ده حاصل اولان طن وشبهه اوزرینه (بکی کوی) مرکزنده استارشو (ژاندارمه اونباشیدی) قوسطه پانجف ایله برابر پوطره‌شان قریه‌سی اهاالیندن حسین بن محمد خانسی تحریک کیدیلیر .

موسی‌الیهک زوجهنک چنبرلری آفتارمه ایدلکده بردانه بی مشابیهت پیدا ایدوب دکانچی‌یه کوسترلیدی . « بکزیور ، لیکن بویه دکدر . » دیزک سوء ظله اکتفا ایدیلیر ، ایش برسکوتله کچر .

برایکی کون سرورنده مذکور استارشو قوسطه پانجف پیاده ژاندارمه لردن برله تکرار حسین بن محمد وزوجه‌سی حنیفه‌بی برای استطاق (۱۸) تموزده بکی کوی مرکزینه جلب وهرایکسینی ده اوطاسنه آله‌رق براسندعا ایدن اولادینی حالده مذکور حسین صوک درجه شدله دوکوب محبسه القا ایدر . و حنفیه‌بی ده یاننده آلیقویوب اوطه‌نک قابوسنی قاپایه‌رق وینجیره‌نک پردلینی ایشدیرنک (چابوق چیقار شالواری ؟) دیوب روولور وقلچ ایله تهدید ایدیرنک مزبورده زباندرازاکی ایتدکده بیچاره قادین آغلابوب فریاده باشلامشده فریادوقغانی اوحریص جاواره ذره قدر تأثیر ایتشمش ، وجبراً عرضه نهجاوز ایدوب ناموسنی پامال ایتشدر .

زواللی قادینک فریادی اوزرینه امدادینه‌جان آتان ژاندارمه بولنمشده قیر بکلمکده اولان جاندارک مدافعه‌سندن وقیونک قیالی بولونمشندن معاونت ممکن اولوب عقورنه حرکتی به‌الاجرا بیچاره قادین کوز یاشلری ایچنده طیشاری چیقاریلیر .

بوکایکی کوی سواری ژاندارمه‌لردن (استانی پنچوف) و (دوبروف) اسمنده رتبه‌سنک قیمتی بیلیر ایکی ناموسلی بلغار ، و پوطره‌شاندن احمد مصطفی آغالر شهادت ایدوب ولایم کلن مقام‌عالیده دخی شهادت ایده‌جکلرینی اخبار ایتدیلر .

بونک اوزرینه بتون (قامچی بوی برغلیان) وهیجانه دوشر . نتیجه‌ده (۲۲) بازار کونی پروای مفتیسی افندی برای تحقیق قریه مذکورده کیتدی . قریه‌یه مواصلتده کوی اماملریله برلکده کیدیلیرنک عرض وناموسی پامال ایدیلن بوزواللی اسلام قادینندن تحقیق کیفیت اولوندقده وقوع حال تعریفندن زیاده وقوع بولدیغنی وسویلتمه‌سی غیرقابل ادیسزلکلهر پایدیغنی آغلايه کوی امامی عبدالله و بکر خواجهر حضورنده اقرار ایتشدر . هان یامش اولدیغنی عرضحال مفتی افندی‌یه تقدیم ایدر ، و دیگر استدعا‌نی دخی ناچالیکه ویرملرینی افندی موسی‌الیه‌دن رجا ایدر .

بیچاره قادینک زوجی بش کون یکی کوبنده درت کونده پراوادی ده محبوس بولوندیغنی و ذره قدر قباحتی اولادینی حالده کوزی قورقودیلیرق بوحسزلقدن کیمسه‌یه شکایته قادر اولامامشدر .

چنبر سرقی تحقیق ایتویوب واستندعا ایدن دخی بولونامش ایکن افکار دناشتی اجرادن صوکره قادینی قریه‌سنه کوندروب درت کون صوکرده

سویلدیلر . برقاچ ساعت صوکره اولنجه ناطرده کلدی . فقط ینه مجلسه قویه جنز یارین کل ا جرابی آلدیم ، بودفده مقصدلری تماماً اکلاییلوردی ؛ فقط هر نسله ینه کتدم ، بودفده اوچ کون صوکره کلدی سویلدیلر ، بنده کمال تأثیر و تأسفه دیدم که بتون مخبرلر حقنده جاری اولان بر اصولی سبیل الرشاد مخبری حقنده تطبیق ایتکدن نیچون استشفاک ایدیورسکز ؟ بواشی یارینه ، اوبرکونه آتقدنسه ویرمه‌جکزه دیسه کزده شمدی‌یه بدر بنده بوراده بکلمه سم اولمازی ؟

بونک اوزرینه : سبیل الرشاد اوبر غزته‌لره بکزه میوب عالمی ، فنی برغزته اولدینی ایچون مجلس طویلا نوب بونک حقنده برقرار ویرمدن پاصو ویرمه‌جکلرینی سویلدی .

بزده سبیل الرشادک علمی وفنی بر رساله اولغله برابر عینی زماننده سیاهی برغزته اولدیغنی ، بناء علیه اصل بویه غزته‌لری جهایه ایتک لازیکله‌جکی اکلانه‌رق پاصو آلامدن ینه فله‌یه دوندم .

ایشه واقع اولان صراجعتلرده اسلاملره کوستریلان مشکلاتک سمنونه‌سی ! اسلام غزته‌سی مخبرینه بومعامله اولورسه بشقه‌لرینه نهلر اولماز ؟

§

سوزمه ختام ورمزدن اول صوفیه شهرینه عائد اولارق برقاچ جله دها سوبلک ایتترم .

صوفیه‌نک ایچریسی قسآدورت یازمق عرضنده آتی بدی یازمق طولنده کسمه پاکت طاشلرایله دوشنمش اولوب آرارلری ده زیفتدر . کورنلر سابون قابی طن ایدرلر . بر قسحی ده استانبوله کوردیکمز پاکت طاشلرینک اوقاقلری ایله دوشنمشدر . هر طرفی زیفت اولان یرده واردر . پک دهشتلی باغچه‌لر وجوده کتیرلش . اکر استانبوله بورایه صرف ایدیلن همک یاریسی صرف اولنسه اوله باغچه‌لر وجوده کله‌جک که عالم حیرت ایچنده قاله‌جق !

بوکبی معظمت امورده اوقه ر مصارف بیله ایتقورلر ، بتون محبوسلره ایشلدیلورلرشمش : مثلاً . اونیش سنه محکوم اولان کیمسه‌لره برقاچ سنه‌سی عفو ایدرک خدمت ایتدیریلورلر که پک اعلا براصل ! زیرا بوصولته جمعیت بشریه ایکی جهندن مستفید اولیور : بریسی ملنک منافعه عائد بیوک بیوک مؤسسه‌لر وجرده کلپور ، دیگرده جمعیت بشریه‌نک بر اعضاسی عطالندن قورتاریلیر . بیلیم که نه‌کی ملاحظه‌یه مبنی بزده‌ده بواسول تطبیق اولد رق استفاده ایدیلور ؟

شمدی بحث اصل مقصدیم اولان مدارفه کلدی ذاتاً صوفیه‌یه اومقصدله کلدیکدن بونی آیری مقاله‌یه براقیورم .

§

بلغارستانه مسلمانلرینه | زواللی مسلمانلر ! اوت ؛ زواللی مسلمانلر ، راکورولرین مظام | دیورم . چونکه : اوروپا بر طرفدن بکرمنجی عصرده نساپندن ، مدینندن بحث ایدیور ؛ خدانکرده مسلمانلر طرفندن جزئی برشی کورولسه انسانیت ، مدنیت نامنه پروتوستولر یاغدریلیر ؛ مسلمانلرک باربارلقدن ، وحشیلکندن بحث اولنور ؛ حتی بوقدرلده قالیه ق مدنیت نامنه مسلمانلری تمیزلک لزوی بیله درمیان اولنور . دیگر طرفدن ایه مسلمانلر علیهند . تصوری بیله انسانک قلبی پارچه پارچه ایده‌جک اولان برطاقم مظام ، قرون وسطی باربارلرینک بیله جسارت ایدمه‌جکی جاوارلقلر انسانه ، انسانیته شین ویره‌جک وحشتلر اجرا ایدیلورده مدنی (۹) اوروپالیر هیچ سس بیله جیقارمبورلر .

دیمک اولیورکه مسلمانلره روا کوریلن هر فنانق ، بتون ادیسزلکله عین مدنیت (۹) محض عدالت (۹) اولیورده مسلمانلرک حقوق مشروعه‌لرینی طنب ایتلری باربارلق اولیور .

بلغارستانده مسلمانلره روا کوریلن معامله طالانه‌نک درجه‌سی اکلایم ایچون « پراوادی » قضاسنک « پوطره‌شان » قریه‌سنده حسین ابن محمد ایله زوجیه‌بی حنیفه‌یه احراییدیلن جاوارلنی بتون مسلمانلرک نظر عبرت و بصیرت‌لرینه عرض ایله اکتفا ایده‌جکم . پراوادی ده « حسن جلال » افندی طرفندن

خوښنود، شادان ایدر. حاصلی عالمده کی بوتون مسلمانان - ایستر بیاض، ایستر سیاه رنگی اولسون، ایستر آمریقالی، ایستر آسیایی بولونسون - بر قیله نك افرادی، بر جسمك اعضایی کی درلر. حال بویه اولقله برابر بر برندن اوزاق معشرله نسبتله یاقین اولانلر - قومشو حق، ناصل فضله ایسه - بر برلرینك حاللرندن داهای زیاده مسرلدرلر، بر برلرینی دوشونمك حقته داهای زیاده مالکدرلر. بناء علیه بزهندلیرك افغانستانی مسلمان قاداشلرمن حقنده بوصورتله متحسین اولماض بر امر طبعی در. ایسته بونکچون افغانستانك پاتختی اولان (کابل) ده (سراج الاخبار الافغانیه) نك انتشاری بزه بر چوق خیرلی خبرلر وعد اییدی، لمیز امیدلرله طولدی.

نیچون؟ یالکزشونك ایچین: بوصورتله افغانلی قارده شلرمن آراسنده روح ترقی و بیداری سریان ایدمك. سراج الاخبار، نشر علومه امین برواسطه اوله جق. علوم وفنونك بونکونکی ترقیاته بیکانه قالان اکثر افغانلیله رهنالقی ایدمك. جهالت یوزندن پیدا اولوب شرع شریفه مخالف اولان رسوم و بدعتلری، اورته دن قالدیراجق؛ تحقیقی مسلمانلغی تلقین ایدمك. حاصلی دینی، دنیوی خدمتلرده بولونارک یکی باشند افغانستانی عزت زندگی به نائل ایدمك. الحمد لله بز بو امیدلری تخمینیمزدن فضله نمدار بولدی. (سراج الاخبار افغانیه) یی؛ بلند پایه مضمونلرله پرایه دار کورویورز. واقعا او هنوز برکلبن نورسته و نازکدر. لکن طافت و تدبیرک و یردیکي مساعده نسبتنده ایشنی تام برطوغرولقله یولنه قویدی، یوکسک طبقه ده کیلره ذوق مطالعه و یردی، ساحه مطالعه نك پک زیاده توسع ایدمك چکنه امیدمن کاملدر. سراج الاخبارك بو موفقیتی قارشیسندم « حکمدار بیدار مغز » سراج الملة والدین پادشاه دولت مملکت افغانستان حضرتلرینك احسانلرینی، تشویقلرینی علاوه مقال ایتزسه ک شکر کذارلق ایتهمش اولورز. ذات شاهانه لرینك حسن کوششلی سایه سنده نورعلم، جلوه کراولدی. بویه لکله افغنستان بر بقعه نوراولاجقدر. انشاء الله تعالی، نام مبارک لری ده افغانستان تاریخ علومنده پایدار و مدوح اولوب قالاچق، آلتون صوینی ایله یازیلاچقدر، نسل آتی اسم مدوح لرینی کمال حرمت و تعظیم ایله یاد ایلیه جکدر، افغانستانه علوم وفنونك ترقیسی خصوصنده کوستردکاری حمایت عالییه یی نظر احترام و تکریم ایله کوره جکدر. بوصورتله ذات معرقما بلری خدا و مخلوق نظرنده عزیز اوله جقلا در.

افغانستان نه صورتله ترقی یولنی طوتایلیر؟

بز نشریات سابقه مزده ده در میان ایتشدک ک اسلامک راز ترقیسی؛ مسلمانلری « پیشمش مسلمان » یامقده در. قرآن مجیدی - نظر عمیق ایله - چوق اوقومالی، احکام منیفه سیله عمل ایتملی. او کتاب معظمك نکته لرینی رسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) ک احادیث شریفه سیله حل ایتملی. جهالت واقوام سائرمنك اختلاطی یوزندن دینه کیرمکه یول بولان فنا رسوم و عاداتی بر قلمده اورته دن قالدیریورملی

حسینی پراوادی به کونددر. اهالیدن بر شکایته میدان بر اقامتی ایچون بولره ژانداملر اقامه ایدوب کلن کیدن ترصد آلتنه آلتشددر.

بوکون پراوادی اشرفندن ابراهیم افندی، ساعتی حسن افندی، بلدییه رئیس معاونی علی افندی، سعید افندی، مصطفی افندیلر دن متشکل بر هیئت مفتی افندی ایله برابر پراوادی ناچالیک و کیلی قصابوفه هم عرضحالی تقدیم و همده بومأمورک تجزیه اولونه سیله حقوق اسلامی نك صباتی احترام اولوندی. چونکه (قوسط بانچف) اسملی بوجنوارک حرکات بیادبانسی بوقدرله قلا یوب « قار یاغدی » قریه سندن جیله اسمنده بر قادینی زوجی ایله ینلرنده اولان نزاعدن ناشی نزدینه جلب و اولنکده ناموسنه تجاوز ایدرک کویا زوجنه اطاعت امری و یرر.

وینه یوندن بر یجق آی مقدم (صاری قوانلق) قریه سنده خلیل خواجه نك قیزی « امهان » نم قادینی دخی « پیرمه » قریه سنده علی خواجه نك او طه سنه جلب ایدوب اوکیجه مزبوریه عقورانه بر صورتده دنا ننی اجرا ایدر.

وقعه دن سوکره عرضحالک بر قوییه سی وارته سنجاق مفتی لکنه، برده اوپراویتل افندی به بر قوییه ده باش مفتی ایله داخلیه نظارتیه کوندلشددر. بوندن ماعدا غزته لره بر قوییه « پراوادی » غزته سی سر محرری « نه دو پتروف » افندی به (پراودی غزته سنده عیناً درج اولونمشدر) برده سوسالیتلرک شنی (ولادیسلاف مارینوف) افندی به و برلشددر. (نارود) و پراوادی ده چیقان (صابوژدانه) غزته لرله نشر اولنه جقدر.

ایسته امثالی غات کثیر اولان بوکی شایان تأسف وقوعات یوزندن زوالی مسلمانلر بوکون یارین هجرت فکرلرنده درلر.

هانیا نروده او (ترک آرتانو و درلده ترک بلقار قیزلرینه تجاوز ایدیور)

دیه افترا ایدن غزته جیلر! هانیا نروده او بزم غوسپودین اوتروچی؟ بو آجیقلی وقعه یی کورورده عجبانه درلر؟ آر یجق قیزارمازی؟ هیات! آمان یاری! تأمین یاری! تأمین آسایشه مأمور آدملر بویه یاییورلر، اهالی به نه قالور؟ هر حاله یقین وقنده حکومت محلیه نك او حریفدن بلنه هیچ یاقیشمادینی اوقلیجی. اور-سی البسه لری آلوب پولیسیا ناموسنی ده لکله بن او جنوارکده جزای سزایه چارپدیرلر-سی مراجع عا دینک عدالتندن بکلرز.

سیل الرشادک بلغارستان مخبر مخصوصی

احمد حمیدی

مطبوعات

هندستان و افغانستان مسلمانلری آراسنده

دین قارداشلیقی نظائرانی

« افغانستانك پاتختی اولان (کابل) شهرنده لسان فارسی ایله منتشر (سراج الاخبار افغانیه) جریده اسلامییه سی (هندلی مسلمان قارداشلرمن، بزم حق مزده نلر حسن ایدیورلر؟) عنوانیه (امراسر) ده اوردو لسانیه منتشر (مسلمان) جریده سندن ترجمه ایتدیکي مقاله یی نشر ایدیور. بزده مذکور مقاله یی سراج الاخباردن بوجه آتی اقتباس و ترجمه ایدیورز:

مادام که مسلمانز، قرآن کریمك (انما المؤمنون اخوة) رشته مقدسیله بر برمنزه باغلی بز. ایسته بوندن طولای در که چینلی بر مسلمانك دردندن آفریقا مسلمانلری ده بی آرام اولور، یینه بر قسم مسلمانلرک ترقی به، سعاده طوغرو ایله دیکی خبری بوتون دنیاده کی مسلمانلری